

СОВЕТ  
АПАЗОВСКОГО  
СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ  
АРСКОГО МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА  
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН  
ул. Советская, д. 18, с. Апазово,  
Арский муниципальный район, 422006

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ  
АРЧА МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ  
АПАЗ  
АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ  
СОВЕТЫ  
Совет урамы, 18 йорт, Апаз авылы,  
Арча муниципаль районы, 422006

Тел. (84366)94-2-37, факс (84366)94-2-37. E-mail: Apaz.Ars@tatar.ru

Апаз авыл жирлеге  
КАРАРЫ

« 01 » июль 2019 ел

№ 153

Арча муниципаль районы Апаз авыл жирлеге жирле үзидарә органнары  
законнарына һәм муниципаль норматив хокукий актларына үзгәрешләр керту  
мониторингы үткәру турында Нигезләмә раслау турында

Арча муниципаль районы Апаз авыл жирлеге жирле үзидарә органнары тарафыннан кабул ителгән (бастырылган) законнарга һәм муниципаль норматив хокукий актларга үзгәрешләр керту мониторингы үткәру буенча Арча муниципаль районы Апаз авыл жирлеге жирле үзидарә органнары эшчәнлеген камилләштерү максатында, Арча муниципаль районы Апаз авыл жирлеге Уставына таянып, Арча муниципаль районы Апаз авыл жирлеге Советы карар чыгарды:

1. Арча муниципаль районы Апаз авыл жирлеге жирле үзидарә органнары законнарына һәм муниципаль норматив хокукий актларына үзгәрешләр керту мониторингы үткәру турында бирелгән Нигезләмәне расларга.

2. Арча муниципаль районы Апаз авыл жирлеге жирле үзидарә органнарына:  
үз нормаларын чыгару эшчәнлегендә элеге Каарның 1 иче пункты белән расланган Нигезләмәгә таянып эш итәргә;

элеге Нигезләмә үтәлеше очен жаваплы кешеләрне билгеләргә;  
жаваплы итеп билгеләнгән муниципаль хезмәткәрләрнен вазыйфаи курсәтмәләренә тиешле үзгәрешләр кертергә.

3. Элеге каарны Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы Апаз авыл жирлеге Уставында билгеләнгән тәртиптә халыкка житкерергә, шулай ук Интернет мәгълүмати-телеоммуникацион чөлтәрендә Татарстан Республикасы Арча муниципаль районының рәсми сайтында урнаштырырга.

4. Элеге каарның үтәлешен тикшереп торуны тулысынча үз өстемә алам.

5. Элеге каараны рәсми рәвештә бастырганнан соң ун көн үткәч үз көченә керә.

Апаз авыл жирлеге башлыгы  
совет рәисе



Р.Ш.Садиков

Расланды  
Арча муниципаль  
районы  
Апаз авыл жирлеге  
Советының  
2019 елның «01»  
июлендә чыккан  
153 номерлы каары  
белән

**Арча муниципаль районы Апаз авыл жирлеге жирле үзидарә  
органнары законнарына һәм муниципаль норматив хокукий актларына  
үзгәрешләр керту мониторингы үткәрү турында Нигезләмә**

### I. Гомуми нигезләмәләр

1. Арча муниципаль районы Апаз авыл жирлеге жирле үзидарә органнары законнарына һәм муниципаль норматив хокукий актларына үзгәрешләр керту мониторингы (алга таба – мониторинг, муниципаль актлар, жирле үзидарә органнары) жирле үзидарә органнары тарафыннан үз вәкаләтләре чикләрендә муниципаль актларны кабул итү (бастырып чыгару), аларга үзгәрешләр керту яки үз көчләрен югалткан дип тану (кире кагу) максатында мәгълүмат жыю, гомумиләштерү, анализлау һәм бәяләү буенча системалы, комплекслы һәм планлы эшчәнлек алып баруны күздә тота.
2. Мониторинг **Арча муниципаль районы Апаз авыл жирлеге** жирле үзидарә органнары тарафыннан башкарыла.
3. Жирле үзидарә органнарында мониторинг үткәрү өчен жаваплы кешеләр билгеләнә.
4. Мониторинг үткәрүнен максатлары:  
федераль һәм республика законнарына туры китерү максатында муниципаль актларны кабул итү, аларга үзгәрешләр керту яки үз көчләрен югалткан дип тану ихтыяжлары барлыгын ачыклау;  
муниципаль актларда коллизияләр, каршылыклар, бушлыкларны, хокукий жайга салуда кабатлауларны бетерү;  
жирле үзидарә органнарының хокукий-норматив базасын системага китерүнс тәэммин итү;  
муниципаль актларда ришвәтчелек факторларын ачыклау;  
гамәлдә файдаланылмаган (әһәмиятен югалткан) яки кулланылмый торган муниципаль актларны яки аларның аерым нигезләмәләрен (нормаларын) ачыклау;  
хокук куллану нәтижәлелеген арттыру; муниципаль актларны тормышка ашыру нәтижәлелеген киметә торган факторларны ачыклау;  
жирле үзидарә органнарының тиешле бүлекчәләре тарафыннан муниципаль актлар үтәлешен тикшерүгә ярдәм күрсәтү;  
нормалар чыгару процессын камилләштерү буенча тәкъдимнәр эшләү.

##### **5. Мониторинг үз эченә:**

федераль конституция законнарын, федераль законнарны, Россия Федерациясенең башка закон актларын;  
Россия Федерациясе Президенты указларын, Россия Федерациясе Хөкүмәте

каарларын, федераль башкарма хакимият органнары норматив хокукий актларын, федераль дәрәҗәдеге башка законга кагылышлы норматив хокукий актларны;

Татарстан Республикасы законнарын һәм башка норматив хокукий актларын;

Арча муниципаль районы Апаз авыл жирлеге Уставын, муниципаль актларны жылоны, гомумиләштерүне, анализлауны һәм бәяләүне ала.

##### **6. Мониторинг үткәру өчен нигез булып тора:**

федераль һәм республика актларына үзгәрешләр керту;

хокукий җайга салуның аерым өлкәсендә муниципаль актлар куллануны анализлау;

прокуратура органнарыннан кергән мәгълүмат;

муниципаль актларда булган кимчелекләр яки аларны камилләштерү кирәклеге турында массакүләм мәгълүмат чараларыннан кергән мәгълүмат;

муниципаль актларның камил булмавы турында, шул исәптән:

Татарстан Республикасы муниципаль норматив хокукий актлары регистрына кертелгән муниципаль актларга карата Татарстан Республикасы Юстиция министрлыгы уздырган хокукий экспертиза нәтижәләрен;

вәкаләтле затлар тарафыннан тиешле тәртиптә үткәрелгән муниципаль актларның ришвәтчелеккә каршы экспертизасы нәтижәләрен;

конференция, семинарлар, ачык тыңлаулар, жәмәгать фикер алышулары һәм жирле үзидарә органнары тарафыннан уздырыла торган башка чараларның йомгаклау документларын үз эченә алган гражданнардан, юридик затлардан, шул исәптән ижтимагый, фәнни, хокук саклау һәм башка оешмалардан, шәхси эшмәкәрләрдән, дәүләт хакимиите органнарыннан, муниципаль берәмлекләрнең вәкиллекле органнары депутатларыннан кергән мөрәжәгатыләр.

## **II. Мониторинг үткәру тәртибе**

7. Жирле үзидарә органнары үз вәкаләтләренә караган сораулар буенча әлеге Нигезләмәнен 4 нче пунктында күрсәтелгән жавааплы кешеләр белән берлектә мониторинг уздыра.

Мониторинг үткәру максатында эшче төркемнәр төзелергә, киңәшмәләр, консультацияләр үткәрелергә, кирәkle мәгълүмат соратып алынырга, Татарстан Республикасының, Россия Федерациясе субъектларының башка муниципаль берәмлекләре тәжрибәсе өйрәнелергә, башка эш төрләре кулланылырга момкин.

##### **8. Мониторинг:**

әлеге Нигезләмәнен 6 нчы пунктында күрсәтелгән актларны;

федераль, республика һәм муниципаль дәрәжәдәге норматив хокукий актларны дәгъвалиу эшләре буенча суд актларын (суд практикасын); прокурор актларын анализлау аша башкарыла.

9. Мониторинг үткәрү, жирле үзидарә органнарының норматив базасын анализлау, шулай ук мониторинг йомгаклары буенча башкарылган нормалар чыгару нәтижәләрен билгеләү максатында жирле үзидарә органнарында муниципаль норматив хокукий актлар реестрын булдыру һәм алыш бару тәртибе турында муниципаль берәмлекләрнең вәкиллекле органнары карары нигезендә алыш барыла торган муниципаль норматив хокукий актлар кулланыла.

10. Мониторинг үткәрү барышын жиңелләштерү өчен мәгълүмат системаларының автоматлаштырылган сервислары (аларның операторлары белән контракт, килешү төзү мөмкинлеге булган очракта) кулланыла. Алар:

«Консультант Плюс» мәгълүмат системасында тикшерүгә куелган законнар һәм башка норматив хокукий актларга үзгәрешләр кертү турында;  
«Консультант Плюс» мәгълүмат системасында тиешле хокук өлкәсе буенча яңалыklar кертелү турында;

«Кодекс» мәгълүмат компаниясының «Тәбәк законнары аналитигы» («Аналитик регионального законодательства») автоматлаштырылган мәгълүмат системасына муниципаль актларның законнарга туры килмәү очраклары турында мәгълүмат керүне тәэмин итә.

Мониторинг үткәрү барышын жиңеләйтү максатында башка мәгълүмат системалары сервислары кулланылырга мөмкин.

11. Муниципаль актларны кабул итү (бастырып чыгару), аларга үзгәрешләр кертү яки үз көчләрен югалткан дип тану (кире кагу) максатында мониторинг үткәргән вакытта әлеге Нигезләмәнең 9 нчы пунктында күрсәтелгән анализ белән беррәттән муниципаль актларны куллану гамәле турындагы мәгълүмат түбәндәгә критерийлар буенча бәяләнә:

кеше һәм гражданың гарантияләнгән хокукларын, ирекләрен һәм законлы мәнфәতйләрен үтәү;

муниципаль актларны кабул итү (бастырып чыгару) кирәклеген билгели торган югарырак юридик көчкә ия норматив хокукий актлар булу;

муниципаль акт кабул иткәндә жирле үзидарә органы вәкаләтләре чигендә эш итү;

муниципаль актта ришвәтчелек факторлары булу;

ижтимагый мөнәсәбәтләрне хокукий җайга салуда тулылык;

хокук нормалары коллизиясе;

юридик-техник характеристдагы хаталар булу;

кулланган вакытта муниципаль акт нигезләмәләренең мәғнәсен бозу;

муниципаль хокукий актны кулланганда хокуксыз яисә нигезсез карарлар, гамәлләр (гамәл кылмау) булу;

норматив хокукий актларны куллану практикасы булу;

норматив хокукий актларны куллануның бертәрле практикасы булмау;

муниципаль актны аңлату мәсьәләләре буенча гаризалар булу (саны) һәм аларның эчтәлеге;

Муниципаль акт белəн жайга салынган мөнәсәбәтләргә бәйле рәвештә мөрәҗәгать итүчеләрнең таләпләрен канәгатъләндөрү (канәгатъләндөрүдән баш тарту) турында законлы көченә кергән суд актлары һәм аларны кабул итү нигезләре булу (саны).

12. Мониторинг нәтижәләре буенча муниципаль актларга үзгәреш көртүне таләп итүче федераль һәм республика законнарына кертелгән үзгәрешләр ачыкланса, жирле үзидарә органнары тарафыннан:

муниципаль актка үзгәрешләр керту турында, муниципаль актларның үз көчен югалтуы турында, яңа муниципаль акт кабул итү турында муниципаль акт проектлары эшләнә;

муниципаль актларны югарырак юридик көчкә ия булган актларга туры китеругә юнәлдерелгән башка чаралар күрелә.

13. Федераль һәм республика законнары актларына кертелгән үзгәрешләр муниципаль актларга да үзгәреш көртүне таләп иткән очракта мониторинг федераль яки республика акты чыкканнан соң 30 көн эчендә башкарыла.

Мониторинг үткәргү үткәргү нигез булып гражданнардан, юридик затлардан, шәхси эшмәкәрләрдән, дәүләт хакимиyete органнарыннан, муниципаль берәмлекләрнең вәкиллекле органнары депутатларыннан кергән мөрәҗәгатьләр, шулай ук прокуратура мәгълүматы торган очракта, «Россия Федерациясе прокуратурасы турында» Федераль законда билгеләнгән вакыт аралыгында карала торган прокурор актларыннан тыш, мониторинг мондый мөрәҗәгать һәм мәгълүмат кергән көннән соң 30 көн эчендә үткәрелә. Мониторинг үткәргү нәтижәләре турында мөрәҗәгать итүчегә хәбәр ителә.

Федераль һәм республика законнары актларының ерак перспективада үз көченә керә торган үзгәрешләре ачыкланган очракта жирле үзидарә органнарының нормалар чыгару эшчәnlеге планнарына тиешле төзәтмәләр керту турында тәкъдимнәр кертелә.

### **III. Мониторинг нәтижәләре тормышка ашыру**

14. Мониторинг нәтижәләре буенча муниципаль акт проектын эшләү һәм муниципаль актны кабул итү федераль һәм (яки) республика законнары актына үзгәреш көрткәннән соң, әлеге Нигезләмәнен 14 нче пунктының өченче кызыл юлында курсәтелгән очрактан тыш, ике айдан да соңға калмычча башкарыла.

15. Мониторинг үткәргү өчен жаваплы кешеләр жирле үзидарә органнары житәкчеләре алдында хисаптан соң килүче айның 5 числовыннан да соңға калмычча мониторинг нәтижәләре турында хисап тота.

15.1. Мониторинг нәтижәләре турында хисап (мәгълүмат) үз эченә түбәндәге мәгълүматларны алырга тиеш:

мониторинг үткәргү объекты турында;

мониторинг үткәргән кешеләр турында;

мониторинг үткәргү вакыты турында;

хокукый жайга салуның кыскача бәяләмәсе, мониторинг үткәргү сәбәбе.

15.2. Мониторинг нәтижәләре турында хисап (мәгълүмат) үз эченә түбәндәгө мәгълүматларны алырга мөмкин:

хокукий жайга салуның ачыкланган проблемалары турында;  
муниципаль актларга үзгәрешләр керту һәм (яки) яңа муниципаль актлар кабул итү, кире кагу буенча тәкъдимнәр;

хокукий мәнәсәбәтләрнең аерым өлкәсендә хокукий жайга салуны камилләштерүгә юнәлдерелгән һәм мониторинг нәтижәләренә нигезләнгән башка тәкъдимнәр.

16. Мониторинг нәтижәләре буенча яңа кабул ителгән муниципаль актлар законда каралган тәртиптә һәм вакыт аралығында Татарстан Республикасы муниципаль хокукий актлар регистрына керту өчен жибәрелә.

Әлеге регистрга керту өчен мониторинг нәтижәләре буенча ачыкланган, анда булмаган муниципаль актлар жибәрелә.

17. Мониторинг нәтижәләреннән чыгып, нормалар чыгару процессын камилләштерү буенча тәкъдимнәр әзерләнергә мөмкин.

#### **IV. Жаваплылык**

18. Мониторинг үткәрү, жирле үзидарә органнары эшчәнлегенә караган хокукий жайга салуның тиешле өлкәсендә муниципаль актларны федераль һәм республика законнары белән тәнгәлләштерүне вакытында башкару өчен мониторинг үткәрү һәм хокук чыгару эшчәнлеге өчен жаваплы кешеләр шәхси (шул исәптән дисциплинар) жавап бирә.

19. Мониторинг нәтижәләре буенча тискәре нәтижәләргә, шул исәптән гражданнарга, юридик затларга, жәмгыятькә һәм дәүләткә зиян китергән гамәлләр (гамәл кылмау) өчен жирле үзидарә органнары житәкчеләре закон буенча жавап бирә.